

Rolnummer : 69
Arrest nr. 53 van 10 mei 1988

A R R E S T

In zake : de vordering tot schorsing van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la protection de la jeunesse" (betreffende de erkenning en subsidiëring van personen en diensten belast met begeleidingsmaatregelen voor de jeugdbescherming).

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters E. GUTT en J. DELVA,
en de rechters J. SAROT, I. PETRY, J. WATHELET, D. ANDRE, F. DEBAEDTS, L. DE GREVE, K. BLANCKAERT, L.P. SUETENS, M. MELCHIOR en H. BOEL,
bijgestaan door de griffier H. VAN DER ZWALMEN,
onder voorzitterschap van voorzitter E. GUTT,

wijst na beraad het volgend arrest :

I. ONDERWERP

Bij verzoekschrift van 14 april 1988, aan het Hof verzonden bij aangetekende brief van dezelfde datum, vordert de Ministerraad de schorsing van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la protection de la jeunesse" (betreffende de erkenning en subsidiëring van personen en diensten belast met de begeleiding van maatregelen (lees : belast met begeleidingsmaatregelen) voor de jeugdbescherming).

Het verzoekschrift tot schorsing verwijst naar het verzoekschrift tot vernietiging van hetzelfde decreet ingediend door de Ministerraad op 24 december 1987 en ingeschreven op de rol van het Hof onder nummer 69.

II. DE RECHTSPLEGING

Bij beschikking van 28 december 1987 heeft de voorzitter in functie conform de artikelen 46, § 1, 48 en 49 van de wet van 28 juni 1983 houdende de instelling, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, de leden van de zetel aangewezen die de zaak ingeschreven onder nummer 69 zullen beoordelen.

Bij beschikking van 19 april 1988 heeft voorzitter E. GUTT de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Op 19 april 1988 heeft het Hof beslist dat de dag van de terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing diende te worden vastgesteld op 3 mei 1988, en heeft het de voorzitter in functie gelast daartoe een beschikking te nemen met aanduiding van de termijnen waarover partijen zouden beschikken om eventuele conclusies aan de griffie te doen toekomen.

Bij beschikking van dezelfde datum heeft de voorzitter in functie :

1) de rechtsdag vastgesteld op 3 mei 1988;
 2) de termijnen waarover partijen beschikken om eventuele conclusies aan de griffie te doen toekomen als volgt bepaald :

- de partijen andere dan de verzoekende partij, ten laatste op 26 april 1988;
- de verzoekende partij, ten laatste op 29 april 1988;
- de partijen andere dan de verzoekende partij, voor eventuele repliek, ten laatste op 2 mei 1988.

Van die beschikking is aan de partijen kennis gegeven en zij en hun advocaten zijn van de datum van de terechtzitting in kennis gesteld bij aangetekende brieven ter post afgegeven op 19 april 1988 en aan de geadresseerden bezorgd op 21 en 22 april 1988.

De Executieve van de Franse Gemeenschap heeft een conclusie naar het Hof gestuurd bij aangetekende brief van 26 april 1988, ter griffie ontvangen op 27 april 1988.

De Ministerraad heeft een conclusie ter griffie neergelegd op 29 april 1988.

De Executieve van de Franse Gemeenschap heeft een aanvullende conclusie gestuurd bij aangetekende brief van 29 april 1988 en ter griffie ontvangen op 2 mei 1988.

De Vlaamse Executieve heeft een conclusie ter griffie neergelegd op 2 mei 1988.

Ter terechtzitting van 3 mei 1988 :

- zijn verschenen :

Mr. St. GEHLEN, advocaat bij de balie te Brussel, loco Mr. J. PUTZEYS, en Mr. D. LIENARD, advocaat bij de balie te Luik, loco Mr. M. FRANCHIMONT, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;

Mr. J.J. VISEUR, advocaat bij de balie te Charleroi, voor de Executieve van de Franse Gemeenschap, Kunstlaan 19 AD, 1040 Brussel;

Mr. A. DE PREESTER, advocaat bij de balie te Brussel, loco Mr. H. VANDENBERGHE, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;

- hebben rechters J. WATHELET en H. BOEL verslag uitgebracht;
- zijn voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 52 en volgende van de organieke wet van 28 juni 1983 die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Arbitragehof.

III. IN RECHTE

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de conclusie van de Vlaamse Executieve

1.B.1. De Vlaamse Executieve heeft op 2 mei 1988 een conclusie ter griffie van het Arbitragehof neergelegd.

1.B.2. Artikel 12 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof bepaalt dat het Hof zonder verwijl bij een met redenen omkleed arrest op de vordering uitspraak doet, na de partijen te hebben gehoord.

Kunnen "partijen" zijn in de zin van bedoeld artikel 12, alleszins, de in artikel 1, § 1, van de wet vermelde publiekrechtelijke organen, de Ministerraad en de Executieve van een Gemeenschap of een Gewest. Immers, ieder van die organen is rechtstreeks betrokken bij het bepalen van de onderscheiden bevoegdheden van de verschillende wetgevers."

De Vlaamse Executieve is dus partij in de schorsingsprocedure en moet door het Hof worden gehoord, conform artikel 12 van de organieke wet van 28 juni 1983.

1.B.3. Artikel 2 van het reglement van orde, door het Hof op 15 december 1987 aangenomen en op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, op 29 december 1987, in werking getreden, bepaalt :

"Wanneer de inwerkingstelling van de in de wet van 28 juni 1983 vervatte procedureregels uitlegging of toelichting vergt in verband met toepassingsmodaliteiten, bepaalt het Hof daartoe richtlijnen die in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt".

Ter uitvoering van die bepaling heeft het Hof op 15 december 1987 een richtlijn vastgesteld betreffende de neerlegging en mededeling van conclusies. Die richtlijn is op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, op 29 december 1987, in werking getreden. Artikel 4 ervan bepaalt : "Bij een vordering tot schorsing wordt de beschikking tot dagstelling aan de in artikel 59 van de organieke wet vermelde personen en overheden ter kennis gebracht, en bepaalt zij de termijn waarbinnen elke partij een conclusie ter griffie kan doen toekomen."

Artikel 6 schrijft anderzijds voor dat niet conform de voorafgaande bepalingen neergelegde en medegedeelde conclusies, voor de mondelinge behandeling ter terechtzitting niet in aanmerking komen . Bij de ingereedheidbrenging van de vordering tot schorsing heeft het Hof beslist dat de terechtzitting voor de mondelinge behandeling van de vordering tot schorsing op 3 mei 1988 te 14 uur 30 dient te worden vastgesteld en heeft het de voorzitter opdracht gegeven te dien einde een beschikking te nemen en de termijnen te bepalen waarbinnen partijen hun conclusies ter griffie kunnen doen toekomen.

Bij beschikking van 19 april 1988 heeft de voorzitter die termijnen bepaald als volgt :

- andere partijen dan verzoekende partij, uiterlijk op 26 april 1988;
- verzoekende partij, uiterlijk op 28 april 1988;
- andere partijen dan verzoekende partij, voor een eventueel wederwoord, uiterlijk op 2 mei 1988.

De door de Vlaamse Executieve op 2 mei 1988 voor het eerst neergelegde conclusie is derhalve buiten de voorgeschreven termijn ter hand gesteld en komt voor de mondelinge behandeling ter terechtzitting niet in aanmerking.

2. Ten aanzien van de vordering tot schorsing

Naar luid van artikel 9 van de organieke wet van 28 juni 1983 dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

- 1° de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- 2° de onmiddellijke uitvoering van de bestreden wet of het bestreden decreet moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Ter beoordeling van de tweede voormelde voorwaarde bepaalt artikel 11 van dezelfde wet bovendien : "De vordering bevat een uiteenzetting van de feiten waaruit moet blijken dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden norm een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen".

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat een van die twee voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

2.A. Betreffende de tweede voorwaarde van artikel 9 - een mogelijk moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij onmiddellijke uitvoering van het bestreden decreet -, voert de Ministerraad in zijn verzoekschrift drie punten aan : de samenstelling van de erkenningscommissie ("commission d'agrément"), de subsidies en de inspectie van de erkende personen en diensten.

Betreffende de samenstelling van de erkenningscommissie ("commission d'agrément") is de Ministerraad van oordeel dat de opheffing van artikel 67 van de wet van 8 april 1965 door het bestreden decreet een juridisch vacuüm doet ontstaan. De bij het decreet in het leven geroepen erkenningscommissie ("commission d'agrément") zal namelijk niet op de bij het decreet gestelde wijze kunnen functioneren, nu zij de voorzitter van de Gemeenschapsraad voor hulp aan de jeugd ("Conseil communautaire d'aide à la jeunesse") omvat en uitspraak moet doen in overeenstemming met de door die raad opgestelde programmaticriteria, raad die door een nog in het concept-stadium verkerend decreet betreffende de hulp aan de jeugd ("relatif à l'aide à la jeunesse") moet worden ingesteld. Volgens de Ministerraad kunnen die leemten door het besluit van de Franse Gemeenschapsexecutieve van 7 december 1987 niet worden aangevuld. De Ministerraad laat bovendien gelden dat de erkenningscommissie ("commission d'agrément") tevens bestaat uit twee ambtenaren bij het bestuur van sociale zaken van het Franse Gemeenschapsministerie; nu heeft dat bestuur echter niet het beheer over de erkennings- en boekhoudkundige dossiers van de inrichtingen of diensten belast met de tenuitvoerlegging van beslissingen van de jeugdrechtbank.

Kortom, aldus de Ministerraad, "de onmogelijkheid voor de commissie om regelmatig te functioneren wegens de onvolledigheid van de normen, maakt de toepassing van de artikelen 1 tot 4 van het decreet onmogelijk; de voorbarige en onvolledige toepassing van die bepalingen kan, niet alleen op het financiële vlak, maar ook en vooral op het vlak van de door de commissie ("commission") en het bestuur te nemen maatregelen, ernstig nadeel berokkenen".

Betreffende de subsidies betoogt de Ministerraad dat, voor zover artikel 5 van het decreet de subsidie aan de erkenning verbindt, de problemen die rijzen bij de toepassing ervan in nauw verband staan met die welke de bepalingen betreffende de eigenlijke samenstelling en werkwijze van de commissie oproepen. Aangezien de inwerkingtreding van het decreet de opheffing van de vroegere bepalingen tot gevolg heeft, bestaat er geen enkele reglementaire grondslag meer voor het verlenen

van subsidies voor uitzonderlijke bijzondere kosten of voor kostensubsidies toegekend krachtens artikel 55 van het besluit van de Executieve van 7 december 1987, waardoor problemen rijzen voor instellingen die onrechtmatig subsidie mochten hebben ontvangen en deze daarna zouden moeten restitueren, en tevens voor minderjarigen die in een instelling zijn geplaatst die niet langer voor subsidie in aanmerking zou kunnen komen.

Betreffende de inspectie van de erkende personen en diensten doet de Ministerraad gelden dat "het naast elkaar bestaan van twee inspectiekorpsen, het ene optredend in het kader van artikel 69 van de wet van 8 april 1965, het andere in het kader van artikel 6 van het decreet van 14 mei 1987, het publiek wantrouwig zou kunnen stemmen en de administratie in discrediet brengen, daar geen enkele bepaling de respectieve rol en bevoegdheid preciseert van de twee inspectie-afdelingen, die tegen elkaar in dreigen te werken. Een en ander zou in hoofdzaak kwalijke gevolgen kunnen hebben voor de jongeren die men wil helpen".

2.B.1. Krachtens artikel 11 van de organieke wet kan het Hof enkel rekening houden met de uiteenzetting van de feiten die in het verzoekschrift voorkomt. Die bepaling staat er evenwel niet aan in de weg dat partijen in de schorsingsprocedure de feitelijke gegevens hangende de rechtsgang of bij de mondelinge behandeling ter terechtzitting preciseren.

2.B.2. Ten deze bevatten de aldus aan het Hof voorgelegde gegevens geen genoegzame aanwijzing van tastbare feiten waaruit zou blijken dat een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan worden berokkend.

a) Om het bestaan van het door de Ministerraad aangetoonde juridisch vacuüm te constateren, zou het Hof zich over de rechtmatigheid van de uitvoeringsbesluiten moeten uitspreken, wat het niet kan; een zodanig juridisch vacuüm zou, zelfs al mocht het vaststaan, op zichzelf niet als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in de zin van de organieke wet van 28 juni 1988 kunnen worden aangemerkt.

b) Anderzijds kan het naast elkaar bestaan van twee inspectiekorpsen evenmin geacht worden tot een moeilijk te herstellen ernstig nadeel te voeren.

2.B.3. Tot besluit blijkt uit de aan het Hof voorgelegde feitelijke gegevens niet het bestaan van een mogelijk moeilijk te herstellen ernstig nadeel naar luid van de artikelen 9 en 11 van de organieke wet van 28 juni 1983.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

- weert de door de Vlaamse Executieve neergelegde conclusie uit het debat;
- verwerpt de vordering tot schorsing van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 mei 1987 "relatif à l'agrément et à l'octroi de subventions aux personnes et services assurant des mesures d'encadrement pour la protection de la jeunesse" (decreet betreffende de erkenning van en de toekenning van toelagen aan de personen en diensten belast met de begeleiding van maatregelen (lees : belast met begeleidingsmaatregelen) voor de jeugdbescherming).

Aldus uitgesproken in het Frans en in het Nederlands, conform artikel 55 van de organieke wet van

28 juni 1983, op de openbare terechtzitting van 10 mei 1988.

De griffier,
H. VAN DER ZWALMEN

De voorzitter,
E. GUTT